

Meld.St. 24 «Bo trygt hjemme»

Asle Gjermundrød - seniorrådgiver

Senteret for et aldersvennlig Norge

Regionsamling Nordland 24.02.25

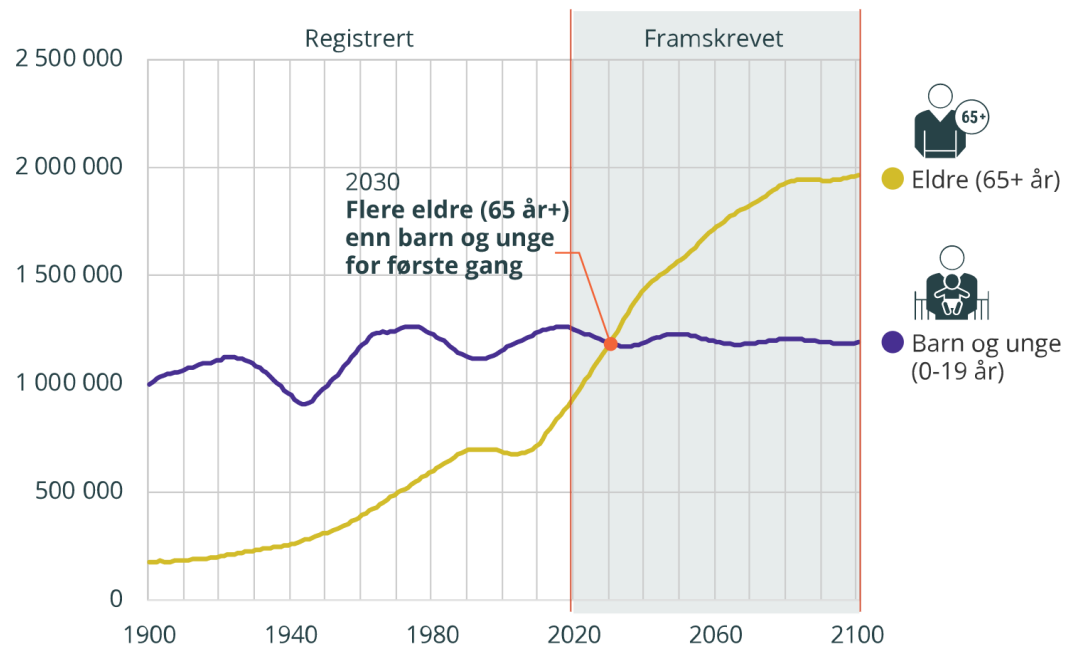

Er vi forberedt?

Flere eldre enn barn og unge

Hovedalternativet (MMM)

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Fellesskap og mestring: Bo trygt hjemme

Arbeidet skal bidra til aldersvennlige samfunn, mer helhet i eldrepolitikken og bedre helsehjelp til eldre i Norge

Tre sentrale verdier som er en rød tråd gjennom meldingen:

- Å motvirke sosiale forskjeller gjennom gode fellesskapsløsninger
- Mer åpenhet om aldring
- Trygghet og tilhørighet for alle

Meld. St. 24

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Fellesskap og mestring

Bu trygt heime

Overordnede mål i reformen

- Bidra til at eldre kan bo trygt hjemme og at behovet for helse- og omsorgstjenester blir utsatt gjennom bedre planlegging, styrket forebygging og mer målrettede tjenester
- Sikre bedre bruk av personell og de samlede ressursene, og gjennom dette bidra til at alle som trenger det får tilgang på gode og trygge tjenester

Innsatsområde: Levende lokalsamfunn

Inkluderende nærmiljø og aktive eldre

- Aldersvennlige omgivelser
- Mobilitet og aldersvennlig transport
- Aldersvennlig digitalisering
- Aktive eldre

Deltakelse og medvirkning

- Medvirkning
- Samskaping – medvirkning - involvering
- Aldersvennlig frivillighet

Planlegging for en bedre alderdom

- Planlegging som verktøy i kommunen
- Egen planlegging
- Lengre arbeidsliv

Program for et aldersvennlig Norge

- Meningsfulle møteplasser
- Aldersvennlig transport
- Mobilisering av seniorkrafta
- Samskaping og partnerskap
- Planlegging for en bedre alderdom

- Del av WHO sitt globale nettverk

Vårt digitale liv: Verktøykasse for digital inkludering

Asle Gjermundrød

Senteret for et aldersvennlig Norge

Regionsamling Nordland 24.02.25

Bakgrunn: Vårt digitale liv

- Senteret for et aldersvennlig Norge, Eggs Design, Helsedirektoratet
- Synliggjøre kompleksiteten i den digitale samfunnsutviklingen
- Kart og film
- Verktøykasse for digital inkludering

DU ER DIGITAL!

FACITENOM DENNE RISIKO FOR DIGITAL SÅRBARHET

65-80 ÅR

60-65 ÅR

55-60 ÅR

50-55 ÅR

45-50 ÅR

40-45 ÅR

35-40 ÅR

30-35 ÅR

25-30 ÅR

20-25 ÅR

15-20 ÅR

10-15 ÅR

5-10 ÅR

0-5 ÅR

1 av 5 opplever digital sårbarhet

Vårt digitale liv

Systemkartet

seg selv

FAKTORER SOM ØKER RISIKO FOR DIGITAL SÅRBARHET

65+ ÅR

INNVANDRER

FUNKSJONS-VARIASJON

FYSISKE OG PSYKISKE HELSEUTFORDRINGER

UTENFOR ARBEIDSLIV OG UTDANNING

Mestringstro & selvtillit

Overveldelse

Gi opp

Ikke ha noen å be om hjelp

1 av 5 opplever digital sårbarhet

Gå glipp av noe fordi det var digitalt

Kjenne seg mindreverdige

Tape ansikt

Miste en rettighet

KOMMUNEN

Regjeringen har gitt kommunesektoren ansvaret for digital opplæring, tilbudet varierer mellom kommunene og er i praksis lagt til folkebibliotekene, innbygger- og servicetorgene, ofte i samarbeid med ideelle organisasjoner

DU ER DIGITAL!

DU ER DIGITAL!

Spørre på biblioteket

Finne ut om tilbud

1 av 5 opplever digital

Gå glipp av noe fordi det var digitalt

Være digital ved at noen andre gjør det

Være digital med støtte og hjelp fra andre

Be noen om hjelp

Lære seg selv

5 BARRIERER FOR Å BRUKE DIGITALE TJENESTER

1 TILGANGSBARRIERE

2 DIGITAL KOMPETANSE

3 HELSE- OG LIVSSITUASJON

4 FORVALTNINGSFORSTÅELSE

5 SPRÅK FORSTÅELSE

UTDANNING OG ARBEIDSLIV

KURS FOR DIGITALT SÅRBARE

Mestringstro & selvtillit

FAKTORER SOM ØKER RISIKO FOR DIGITAL SÅRBARHET

65+ ÅR

INNVRANDRER

Pensjonistforbundet

Drop-in veiledning

Digital kafé

Veiledning

Digital venn

Hjelpe-telefon

INNBYGGER- OG SERVICE TORG

Overveldelse

Gi opp

Ikke ha noen å be om hjelp

VÅRT DIGITALE LIV

Opplevelser & selvrealisering

Kultur og underholdning
Sport og fritidsutstyr
Restauranttjenester
Strømmetjenester

Hus & hjem

Kjøp, salg og leie av bolig
Kommunal bolig
Husleie, fellesutgifter mm.
Strøm og energi
Vann, avløp, renovasjon
Møbler, interiør og utstyr
Verktøy og utstyr til hus og hage
Reparasjon av husholdningsapparat og el.
Håndverktjenester
Klær og sko

Frihet & mobilitet

Transporttjenester
Kjøp av bil og motor
Drivstoff
Fly og feriereiser, pakkereiser
Hoteltjenester
Verkstedtjenester
Parkering
TT-kort

Samfunnsdeltakelse

Offentlige tjenester
Aviser, nyheter
Lokalvalg og Stortingsvalg
Politisk engasjement
Skattetjenester
Kritisk samfunnsinformasjon
Informasjon fra offentlige etater
Pass og offentlig identitet
Elektronisk-ID
Fremtidsfullmakt

Helse & trivsel

Fastlege
Sykehus
Tannhelse
Helseinformasjon & -kompetanse
Fysisk behandling
Medisiner og helseartikler
Sosiale omsorgstjenester og hjemmetjenester
Rengjørings-tjenester
Pasientreiser
HC-bevis
Frikort

Livsopphold

Dagligvarer
Banktjenester
Forsikring
Inntekt fra arbeid
Inntekt fra pensjon
Inntekt fra ytelser og stønader
Posttjenester

Tilhørighet

Familie
Venner
Romantikk
Omgangskrets
Religion
Sosiale medier
Lag og foreninger
Interesser
Frivillighet

DU ER DIGITAL!

Være digital med støtte og hjelp fra andre

Være digital ved at noen andre gjør det

5 BARRIERER FOR Å BRUKE DIGITALE TJENESTER

1 TILGANGSBARRIERE

2 DIGITAL KOMPETANSE

3 HELSE- OG LIVSSITUASJON

4 FORVALTNINGSFORSTÅELSE

5 SPRÅK FORSTÅELSE

Pensjonistforbundet

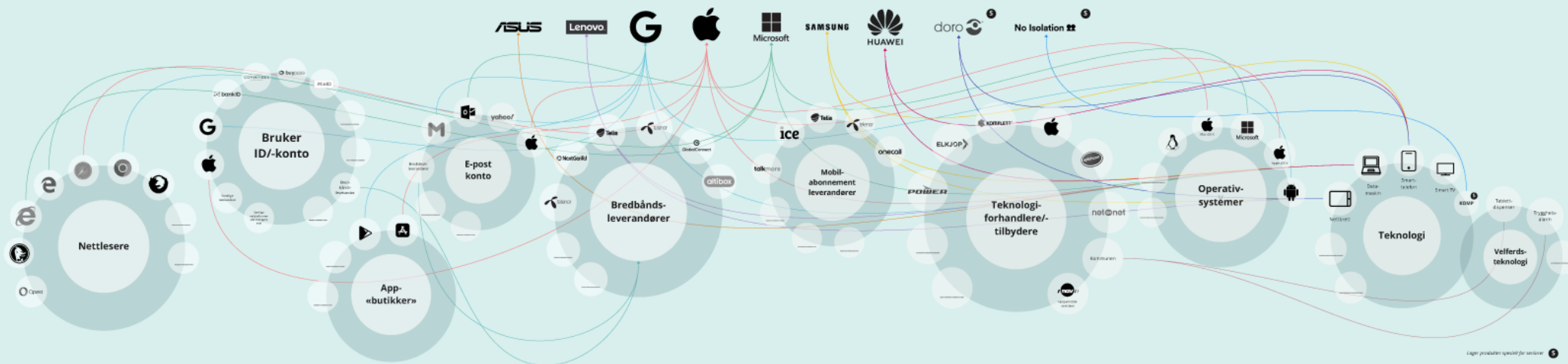
Gå på kurs

Drop-in veiledning

Veiledning

Digital venn

Seniornett

VÅRT DIGITALE LIV

Opplevelser & selvrealisering

Kultur og underholdning
Sport og fritidsutstyr
Restauranttjenester
Strømmetjenester

Hus & hjem

Kjøp, salg og leie av bolig
Kommunal bolig
Husleie, fellesutgifter mm.
Strøm og energi
Vann, avløp, renovasjon
Møbler, interiør og utstyr
Verktøy og utstyr til hus og hage
Reparasjon av husholdningsapparat og el.
Håndverktjenester
Klær og sko

Frihet & mobilitet

Transporttjenester
Kjøp av bil og motor
Drivstoff
Fly og feriereiser, pakkereiser
Hoteltjenester
Verkstedtjenester
Parkering
TT-kort

Samfunnsdeltakelse

Offentlige tjenester
Aviser, nyheter
Lokalvalg og Stortingsvalg
Politisk engasjement
Skattetjenester
Kritisk samfunnsinformasjon
Informasjon fra offentlige etater
Pass og offentlig identitet
Elektronisk-ID
Fremtidsfullmakt

Helse & trivsel

Fastlege
Sykehus
Tannhelse
Helseinformasjon & -kompetanse
Fysisk behandling
Medisiner og helseartikler
Sosiale omsorgstjenester og hjemmetjenester
Rengjøringstjenester
Pasientreiser
HC-bevis
Frikort

Livsopphold

Dagligvarer
Banktjenester
Forsikring
Inntekt fra arbeid
Inntekt fra pensjon
Inntekt fra ytelser og stønader
Posttjenester

Tilhørighet

Familie
Venner
Romantikk
Omgangskrets
Religion
Sosiale medier
Lag og foreninger
Interesser
Frivillighet

digital sårbarhet

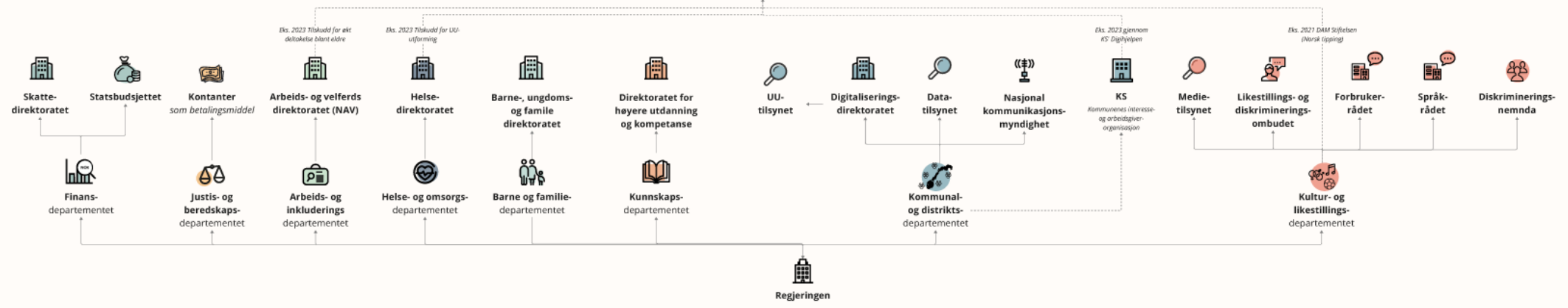
- INNVAENDRER
- FUNKSJONS-VARIASJON
- FYSISKE OG PSYKISKE HELSEUTFORDRINGER
- UTENFOR ARBEIDSLIV OG UTDANNING

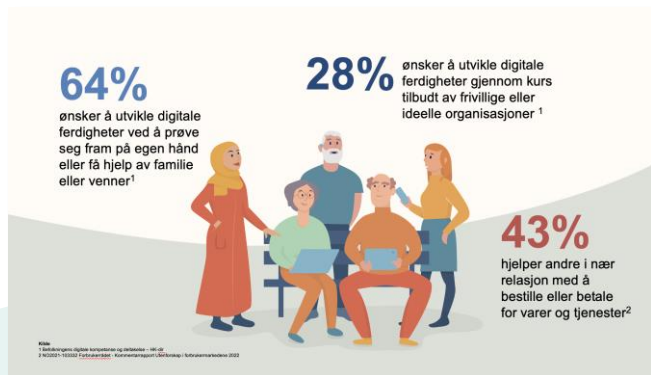
KOMMUNEN

Regjeringen har gitt kommunesektoren ansvaret for digital opplæring, tilbudet varierer mellom kommunene og er i praksis lagt til folkebibliotekene, innbygger- og servicetorgene, ofte i samarbeid med ideelle organisasjoner

Statlig forvaltning finansierer tilrettelegging for sårbare grupper primært gjennom  rlige tilskudd

Verktøykassa består av 3 hoveddeler

1. Bakgrunn og informasjon om digital sårbarhet

Hva er de største barrierene? Og hvor mange innbyggere er påvirket av digital ekskludering?

Brukerpersona: Zosia, 34 år

Innvandrere

Biografi
Zosia kom til Norge som flyktning fra Syria for 3,5 år siden. Hun er alene med to barn på 6 år og 9 år. Det yngste barnet er sykt og krever mye oppfølging av leger og sykehus. Hun har jobb og de leier egen leilighet.

Hun mestrer norsk greit muntlig, men synes det er vanskelig å kommunisere med det offentlige digitalt da hun har lese- og skrivevansker. Kommunen fikkset oppsede PCer gjennom intro-programmet, men den er edelagt. Hun må derfor til biblioteket for mye av det digitale for større skjerm og få hjelp av bibliotekarene.

Personlighet
Zosia er veldig glad i å lage mat og har tatt med meg massevis med lokale oppskrifter fra hjemlandet mitt. Gjennom maten har hun fått mange gode venner i bygda vi bor i. Hun vurderer å starte en kafe når barna mine blir litt eldre og mer selvstendige.

Barrierer:

- Tilgangs-barriere
- Språkforståelse
- Forvaltnings forståelse

Jeg har behov for å kunne snakke med noen, når jeg trenger det, fordi jeg ikke klarer å formulere meg godt skriftlig!

Fakta

- 15% har norsk som andrespråk
- 20% har generelle lesevansker når de går ut av skolen
- 18% ca. 800 000 personer mener språket i offentlige digitale tjenester er vanskelig å forstå

2. Personas

Fem karakterer som representerer de største risikofaktorene for å ta i bruk digitale tjenester.

I tillegg en mal for å lage deres egne personas, dersom dere har behov for det.

BRUKERENS OPPLEVELSE AV VÅR DIGITALE TJENESTE

☑

	FØR	UNDER	ETTER
Aktiviteter Hva er det som brukeren gjør gjennom?			
Barrierer Hvilke barrierer opplever brukeren?			
Muligheter Hva har brukeren fått gjort i prosessen?			
Innsikt/retater Teamets viktigste refleksjoner			

3. Brukerreise

Et verktøy for å kartlegge hvordan tjenesten deres oppleves fra en brukers perspektiv, over tid og på tvers av kanaler.

Senteret for et
aldersvennlig
Norge

Ressursside: Vårt digitale liv

Se filmen, last ned kartet, og personas-
verktøyet på Senteret for et aldersvennlig
Norge sine nettsider.

QR-kode til
ressurssiden

[https://www.aldersvennlig.no/
ressurser/vart-digitale-liv](https://www.aldersvennlig.no/ressurser/vart-digitale-liv)

Kontakt oss!

Anne Berit Rafoss anne.berit.rafoss@helsedir.no mob: 92667192

Asle Gjermundrød, asle.gjermundrod@helsedir.no mob: 91109199

Senteret for et
aldersvennlig
Norge

Les mer:

www.aldersvennlig.no

Følg oss:

Bli inspirert:

www.planleggelitt.no